

nyári mozi
színházi
közösségi

COLORIBUS NOSTRI

pozorišno-ritualni i plesni eksperiment

IZVOĐAČI

Akoš Njari

Deneš Debrei

Heni Varga

Luna Šalamon

Uroš Ranković

Staša Blečić

Andrea Verebeš

Aleksandra Arizanović

Dotty Debrei

Nemanja Tasić

Ana Ilić

OPIS PREDSTAVE

U eri prelaska na virtualni način komunikacije, jako se malo okrećemo sebi i svojim mislima. Čak ni ne razgovaramo međusobno. Priroda nam je daleko, ili samo pak usputna stanica za đubre koje ostavljamo za sobom.

*Ne slušamo sebe, ne slušamo prirodu.
Ne, ne znamo da se hranimo.
Misliti?
Zaboravili smo da mislimo!*

Kako možemo ponovo da mislimo i osećamo? To će se desiti jedino ako se promenimo!

Colorobus nostri (lat. Naša boja) je svojevrsni pozorišno-ritualni i plesni eksperiment i jedan je od načina da pronađemo odgovore na ova pitanja. Tokom procesa koji je trajao više od godinu dana, razvijen je specifičan projekat koji neprestano menja svoju formu, te se tako prilikom svakog izvođenja transformiše u novo iskustvo i za gledače i za izvođače. Kreirana da funkcioniše kao organizam ova predstava pri svakom izvođenju menja svoj ritam, dinamiku i način na koji se izvodi, a pre svega jer je uslovljena improvizacijama izvođača. Pokretači priče su teorija o bojama, automazovani crteži zatvorenih očiju i zapisi iz dnevnika samih izvođača koji su kasnije pretočeni u pokret.

Boje kojima smo crtali i koje smo istraživali pričaju nam priče koje se dešavaju u Vojvodini, Japanu, u detinjstvu i okeanu, u snu, pod zemljom i u nama. Boje pričaju priče iz našeg ličnog ali i kolektivno nesvesnog iskustva. Boje pričaju priče svih nas jer su to sve **naše boje**.

OSNOVNE ODREDNICE PROJEKTA

Kako danas može izgledati igra, i šta može biti pokretač za njeno stvaranje? Da li u sebi potiskujemo/krijemo određene simbole koji nam mogu poslužiti za kreiranje pokreta? Da li naše skrivene misli, želje, muke i nadanja mogu nekako da se izraze?

Koreni igre zadiru duboko u ljudsku prošlost. Niko ne zna kada je zapravo počela, osim što možemo pretpostaviti da se ona rađa zajedno sa čovekom i prati ga u svim zbivanjima njegovog života, u radu, radosti, žalosti, stremljenjima i nadama, pa i u samoj smrti. Istorijski izvor nastanka igre trebalo bi tražiti u raznolikim pokretima čoveka, vezanim za procese rada i potrebu za sporazumevanjem, za emocionalne utiske i prirodu koja ga okružuje. Osobenost same prirode je da je ona i statična i dinamična. Da li je moguće da pozorište bude mesto susreta - prirode i čoveka?

Posmatranjem, ustanovljavanjem i kreativnom transformacijom različitih prostornih odnosa (priroda, ne-priroda, spoljašnji i unutrašnji prostor) kreiramo scensku sliku. Telo je granična linija koja određuje spoljašnji i unutrašnji prostor. Granica je čovek – koji je živa i organska materija; otvorena i zatvorena, stalno promenljiva, nestalna supstanca.

O PROCESU

Projekat je započet 2020. godine kada je profesor Deneš Debrei radio vežbe sa svojim studentima sa Akademije umetnosti, a koje su podrazumevale istraživanje pokreta kroz boju. Pre početka procesa, grupa je šest nedelja, svakoga dana u isto vreme na različitim mestima meditirala sa mislima o jednom istom zajedničkom predmetu: bojama.

Istočnjačka duhovna tradicija navodi da ljudi u svom telu imaju sedam energetskih centara, poređanih u stub od prepona do temena. U prevodu, naziv čakra znači – točak [koji se okreće]. Čakre utiču na naše fizičko telo kroz sedam tačaka, tačnije putem sedam žlezda endokrinog sistema. Te žlezde, koje su takođe raspoređene od prepona do glave, regulišu cirkulaciju životno važnih hormona. Po tom učenju, životna energija se kreće kroz čakre i prenosi u telo putem endokrinog sistema. Sedam dana, za sedam čakri, sedam različitih boja bile su u fokusu meditacije, dobijale energiju od grupe i sakupljale podatke koji su kasnije poslužili kao alat za predstavu.

U procesu automatizovanog crtanja zatvorenih očiju, doživljaji postignuti meditacijom prevođeni su putem pokreta bojice u vizuelne slike. Oduzimanjem jednog čula menjali smo percepciju ostalih čula. Pokušali smo da slušamo svoje unutrašnje biće i dopustimo mu da se samo izrazi, jer sve je već u nama. Pored crtanja pokreta, svaki od učesnika vodio je i dnevnik kojim se gradio tekst priče o boji. Sve priče bile su lične i sadržale su elemente koji poseduju sopstvenu umetničku vrednost.

Svaka čakra nosi vlastitu frekvenciju koja se prevodi u određenu boju i specifičan ton. Boja nas okružuje i utiče na sve nas, ali većina to uzima zdravo za gotovo. Kako možemo da cenimo, razumemo i koristimo boje na svakom nivou - fizičkom, mentalnom i emocionalnom - kako bismo poboljšali naš lični razvoj? Određene boje nam mogu unaprediti život, dok nam druge mogu potrošiti energiju. Boja može vrlo lako da utiče na različita područja svakodnevnog života, kroz lično bojenje (šminkanje) i odevanje, hranu, kucenje i radno okruženje i lečenje.

Naše probe započinjale su rano ujutru, pre izlaska sunca. U tom pospanom stanju, kada su i telo i mozak u fazi mirovanja, pažljivo smo istraživali svoja čula i pokušali da koketiramo sa onim nesvesnim u našem telu, a glavni pokretač toga bila je priroda. Buđenje prirode u velikoj je i jakoj vezi sa buđenjem tela. Sunce ujutru izlazi, kao što mi iz kreveta dižemo našu glavu. Jutarnja rosa, slična je našim vlažnim i sanjivim očima. Kako se pod zracima sunca zagreva zemlja, tako i mi razbuđivanjem i pomeranjem iz ležećeg stanja u drugi položaj zagrevamo telo. Različite kulture na različite načine nastoje da oblikuju, izmene i regulišu ljudsko telo i njegove fizičke potrebe i funkcije. Sva ta ponašanja (ishrana, higijena, zdravlje) su kulturološki determinisani faktori koji utiču na oblikovanje i razvijanje tela. U ovom pozorišnom procesu radili smo upravo na promeni i menjanju naše kulture tela. Spavanje u šatoru u prirodi, upotreba poljskog toaleta, kupanjem u kupatilu koji se greje na drva, vežbanje u sali od zemlje i slame samo su neke od radnji koje su uticale na promenu našeg bića. Kako govori Ježi Grotovski (Jerzy Grotowski), svako ljudsko telo trebalo bi da bude sagledano kao rezultat recipročnog odnosa između organskog i društvenog, kao interakcija između individualne prirode i kulturnog konteksta. Kombinovanjem svakodnevnih telesnih radnji (kuvanje, pranje, čišćenje) zajedno sa drugačijim telesnim tehnikama (pokret, ples, meditacija, ritmično disanje, vežbe zvučnih vibracija, tai či čuana) dolazili smo do začudne transformacije tela. Proces je u najvećoj meri bio u kontaktu sa prirodom, Suncem, Zemljom, Vodom, Vatrom, Vetrom i svim što je oko i unutar nas samih. Zasnovan je na čulnom doživljaju i intuiciji, na osluškivanju i plesu, na davanju i primanju, na razmeni od onih najkrupnijih do najtananjih delova naših bića. Zasnovan je na iskrenosti i ljubavi.

Muzika u ovom projektu ima vrlo važnu ulogu. Jedan od izvođača dizajnira zvuk i komponuje muziku uživo na sceni. Kao polazište za konstrukciju ritma koristi se samim izvođačima, prati njihovo disanje, kretanje i plesanje. Bazirajući svoj izraz na načelima kosmografije, ali i prirode koja nas okružuje zvuk postaje jedan od likova u predstavi. Muzičar se koristi glasom, bubenjevima, trubom, čegrtaljkama, električnom muzikom, a sve to u svrhu pokretanja perfomansa. Muzika povezuje izvođače, publiku, vreme i prostor i daje nam mogućnost doživljavanja ovog dela sada i ovde.

Tela utiču jedno na drugo, silom razapetom među sobom ili samo sopstvenom težinom, nastoje da pomere jedno drugo u bilo kom smeru. Izvođači svojim telima ostavljaju trag u prostoru, boje ostavljaju trag na telima, kostimima, na rekvizitima i tako razvijaju scensku akciju koju određenim dramaturškim stremljenjima sjedinjuju u jedinstvenu dramaturgiju predstave.

Gledajući ovaj performans publika se prepušta ritualu kojim zajedno sa izvođačima gradi kolektivni pozorišni trans. Ukoliko oseti potrebu, gledalac može i sam postati akter ovog dela i tako zajedno sa izvođačima ući u stvaralački čin.

BIOGRAFIJE

Akoš Njari (Nyári Ákos, 1995. Subotica)

Godine 2015. primljen je na novosadsku Akademiju umetnosti, gluma na mađarskom jeziku, u klasi Đerđa Hernjaka i Margarete Taboroši. Godine 2019. potpisao je ugovor sa mađarskom trupom Subotičkog narodnog pozorišta, gde je i dalje član. Trenutno završava master studije glume na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, u klasi Šandora Lasla.

E-mail: akos95416@gmail.com

Deneš Debrei (Döbrei Dénes, 1960. Horgoš)

Po završetku novosadske Akademije umetnosti, postaje aktivan kao glumac Subotičkog narodnog pozorišta i KPGT-a. Godine 1986. sa rediteljem Ištvanom Lalićem osnovao je pozorišno udruženje "Letnji bioskop", čiji je trenutno lider. Od 1989. član je Nacionalnog koreografskog centra Orleansa koji je predvodio Jožef Nađ, kao izvođač. Godine 2005. osnovao je Kobez-Center Memoire du Corps u Tuluzu, gde je nastupao na brojnim međunarodnim festivalima. Od 2011. godine stvara i predaje uglavnom u sedištu zajednice Letnjeg bioskopa u Kelebiji.

E-mail: ddebrei@yahoo.fr, nyarimozi@gmail.com

Heni Varga (1970. Subotica)

Godine 1992. završila je Školu međunarodnog pokreta Žak Lekok (Jacques Lecoq) u Parizu.

2013. stekla Diplomu profesora plesa u CDC u Parizu.

Od 2003. godine sve do danas drži radionice pod naslovom "Prostor u telu - telo u prostoru" (Francuska, Japan, Mađarska, Grčka, Srbija).

Radila je sa divnim stvaraocima među njima su: Vito Taufer, Rade Serbedzija, Jozsef Nagy, Christine Quiarod, Manolo Bez, Min Tanaka, Jullien Hamilton, Catarina Seiffer, Zsofia Berczi, Urbán András, Selma Spahic, Denes Dobrei...

E-mail: henivarga9@gmail.com

Luna Šalamon (1996. Segedin, Mađarska)

Godine 2020. završila master studije Scenske arhitekture i dizajna na Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu.

Iste godine upisala je umetničke doktorske studije Scenskog dizajna na istom fakultetu. Od 2019. godine radi kao asistent u nastavi na katedri za Scenski dizajn na Fakultetu tehničkih nauka. Pored rada na fakultetu, bavi se dizajnom izložbi, uživa u istraživanju slikanja akvarela i prenošenja pokreta i boja sa papira u (scenski) prostor.

E-mail: luna.salamon@gmail.com

Uroš Ranković (1996, Beograd)

Trenutno završava master studije na FTN-u u Novom Sadu, na odseku za Scenski dizajn i arhitekturu. Osnovne studije završio je na FDU u Beogradu na Katedri za menadžment i produkciju pozorišta, radija i kulture. Od 2015. godine radi u Bitef teatru i na Bitef festivalu u različitim sektorima. Radio na brojnim studentski pozorišnim projektima, ali i sa rediteljima kao što su Andrej Nosov, Tara Manić i Kokan Mladenović. Od 2017. do 2019. godine vodi i uređuje različite radijske emisije na internet radiju Radioaparat, ali i kreira samostalne projekte iz oblasti radiofonije.

E-mail: uros.ran@gmail.com

Staša Blečić (1995, Beograd)

Studije glume završila je u Novom Sadu u klasi prof. Jasne Đuričić i Sanje Ristić Krajnov.

Trenutno radi kao predavač glume u Kreativnom centru "Artelje" u Indiji, i igra u predstavama produkcije Pozorišta "Promena". Pored glume, uživa u istraživanju autentičnog pokreta, plesa i muzike (svira saksofon, gitaru i prekusije).

E-mail: stasablecic@gmail.com

Andrea Verebeš (Verebes Andrea, 1996. Senteš, Mađarska)

Završila je glumu na mađarskom jeziku na Akademiji umetnosti u Novom Sadu. Trenutno je član ansambla Kostolanji Deže pozorišta u Subotici.

E-mail: vandreaverebes@gmail.com

Aleksandra Arizanović (1995. Kraljevo)

Zavrsila osnovne i master studije glume na Akademiji umetnosti u Novom Sadu u klasi profesora Borisa Isakovića. Trenutno igra u pozorištima u Kraljevu, Beogradu, Novom Sadu i Subotici.

E-mail: cleopactress@gmail.com

Dotty Debrei (2005 Toulous Francuska)

Zavšila je osnovnu muzičku školu u Subotici. Krenula je u osnovno baletsku i na narodni ples, trenirala je gimnastiku. Sve ovo da bi plesala kako ona želi. Voli da pliva, pleše, peva i slika. Trenutno je učenica drugog razreda Gimnazije u Segedinu, Mađarskoj, na odseku glas/muzika.

E-mail: dotty.dobrei@gmail.com

Nemanja Tasić (1990. Novi Sad)

Završio je osnovne i master studije grafičkog dizajna FTN u Novom Sadu.

Kroz bubenjeve, trubu i elektroniku, interesuje se za svežinu u sviranju koja dolazi kroz potpunu improvizaciju i spontanost.

E-mail: tasadr@outlook.com

Ana Ilić (1994. Smederevska Palanka)

Student je master programa scenske arhitekture i dizajna, bavi se scenografijom, a pored toga je zaljubljena u scenski pokret i scenske borbe. Trenira ninjutsu i obo\ava oružje, a bavi se i vatrenim performansom.

E-mail: anailic.1311@gmail.com

KORISNI LINKOVI

WEB SAJT

<https://nyarimozi.com/>

FACEBOOK

<https://www.facebook.com/nyarimozi/>

FOTO

https://drive.google.com/drive/folders/1WzNSR-_ZFd50ALBgXRD5g3A6s0E0RICI?usp=sharing

Autori fotografija: Luna Šalamon, Dragan Leleš, Danica Cimbal

VIDEO

<https://drive.google.com/drive/folders/1UsN1wBLMzAPwrZMnKlsnxfTokF-TWhqy?usp=sharing>

Autori video snimka: Attila Baráth, Nikola Stojadinović, Nemanja Stojanović (Neomodren)

KONTAKT

Denes Dobrei

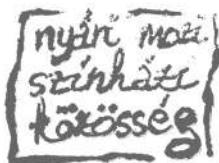
T: +381 63 8829687

E-mail: nyarimozi@gmail.com

Uroš Ranković

T: +381 64 615 70 88

E-mail: uros.ran@gmail.com

O NAMA

LETNJI BIOSKOP je nevladina, neprofitna organizacija, koja je kao udruženje formalno osnovano 2001. godine, sa ciljem da stvara savremene vrednosti vezane za pozorište i film (uglavnom pokret i ples), te da ih distribuiraju fokusirajući se na čoveka i telo, prvenstveno se baveći njegovim društvenim postojanjem i razvojem, i to na način koji u regionu manjka, ujedno stvarajući sveobuhvatnu i raznoliku multikulturalnu sredinu, kulturni prostor koji potpomaže lične i društvene razvojne procese, koji su osnovna potreba otvorenog razmišljanja i nesumnjivo doprinosi evropske integraciji, odnosno, da se zalaže za izgradnju evropskog duha. Članovi Letnjeg bioskopa su u prošlosti, uglavnom organizovali međunarodne radionice pod nazivom Telo i Ples, te aktivne kurseve plesa, kao i tribine modernog plesa, koje su vodili čuveni i visokoobrazovani gostujući profesionalci. Učesnici ovih radionica su uglavnom bili mlađi plesači koji su želeli usavršavati svoje veštine, povremeno obrazujući grupe od 30-40 članova, po približno sledecim proporcijama: 15-20 osoba sa teritorije Srbije i Mađarske, 15-20 osoba iz zemalja Zapadne Evrope (Holandija, Engleska, Belgija, Francuska), Australija. Osnivači Udruženja građana LETNJI BIOSKOP su zahvaljujući profesionalnoj kompetenciji, za vreme jugoslovenske krize, dobijali zadatke u tradicionalnim pozorištima ili plesačkim trupama, širom Zapadne Evrope i Mađarske, kao plesači, glumci, koreografi ili reditelji. Tokom rada su sarađivali sa mnogim svetskim imenima i uglednim stručnjacima. Od 2000. godine im je najvažniji cilj, da doživljena iskustva predaju što širem krugu ljudi, doprinoseći, da i na taj način uključe svoju domovinu u kulturni krvotok Evrope. Letnji bioskop je kao neformalna organizacija i pozorišna zajednica, započela sa radom u drugoj polovini osamdesetih godina u Subotici, predvođena Išvanom Lalicem (Lality Istvan, reditelj) i Denešom Debreiem (Dobrei Denes, glumac), uglavnom se oslanjajući na vec poznate članove grupe AIOWA, te na umetnike i infrastrukturu Narodnog pozorišta. Cilj nevladine organizacije je konstantno proširivanje međunarodnih radionic, tribina i izložbi, koje na godišnjem nivou, te da postanu tradicija, kao i značajan komunikacioni i dokumentacioni centar, koji realizuje nezavisne, globalne projekte na svim poljima umetnosti. Takođe, da razvija i nadalje čini dostupnim i prisutnim, vec pomenute kurseve plesa, koji su evropski kuriozitet u dатој oblasti. 2012. godina je godina reorganizacije. Udruženje građana LETNJI BIOSKOP, koje je onomad registrovano u Senti, sada i zvanično dobija naziv Pozorišno udruženje LETNJI BIOSKOP sa sedištem u Subotici, tačnije, u predgrađu na Kelebiju. Obnovljeno Udruženje, sa novim elanom nastavlja delovanje na očuvanju starih ciljeva i principa. Uporedo sa međunarodnim radionicama, organizuju se nove tribine, predstave, koncerti, izložbe sa aktivnim učešćem mladih. U organizaciji Letnjeg bioskopa učestvovali su sledeći profesori: Christine Quoiraud, Kathleen Raynolds, Katharina Sayferth (Francuska), Oguri (SAD), Frank Van de Ven (Holandija), Min Tanake, Shio Ishihare, Tamai Yassunaria, Yoko Higashi (Japan), Andrea Sitter (Nemačka). Važnije produkcije i koprodukcije: Koprodukcija sa udruženjem MASK i grupom KobeZ – „Centre Memoire du Corps“ iz Francuske učestvuju u realizaciji predstava. „Factory“ koprodukcija sa danskim orkestrom Strange Party Orchestra. „Nebo i Zemlja“ u Čiki Gergely (Csiky Gergely), mađarskom Državnom Pozorištu u Temišvaru. „Zajedno“ reditelj Atila Antal. „Silentium – Preobražaj“ zajednička multimedijalna produkcija sa Garden kvartetom (Garden Quartet). „Haguregumo“ predstava urađena pod vođstvom mладог japanskog glumca Norio. „Čudna petlja“ koprodukcija sa Pozorištem Kostolanji Deže Subotica. „Zvuk Planete“ predstava sa japanskom plesačicom JokoHigaši (Yoko Higashi). „Imago Sonus“; „Dvanaest dana zimi“; Monodrama „Karton i karfiol“ koprodukcija sa pozorištem Kostolanji Deže Subotica; „Kakav cirkus“ Stefana Havesa, letnji kurs klovnova i međunarodna produkcija nakon kursa, u organizaciji MACIVA iz Budimpešte, Štefana Havesa i Debreja u Srednjoj stručnoj školi umetnika Baroš Imrea. „Čudesna svakodnevica“ po knjizi Malas Gite Andeo odgovara. Koprodukcija u okviru projekta IPA prekogranična saradnja Mađarska-Srbija: „Coloribus nostri“, Pozorišno udruženje Letnji bioskop i Akademija umetnosti iz Novog Sada. Pozorišno udruženje Letnji bioskop deset godina održava kurseve „Telesne memorije“ u Kelebiju svake godine.

Kelebija 2021.